

INFOLEHT

Tugevasti muudetud veekogumite (TMVK) ja tehisveekogumite (TVK) lõplik määramine

Veemajanduskavade (VMK) koostamise esialgne hinnang veekogude seisundi kohta, mille tulemusena moodustus Eestis kokku 381 TVMK-d ja TVK-d. Nende jaotus vesikonniti on toodud tabelis 1.

Tabel 1. Tugevasti muudetud ja tehisveekogumid

Allikas:

<http://www.envir.ee/orb.aw/class=file/action=preview/id=295051/veekogumite+arv.pdf> ja KeM käskkiri nr 1173.

Vesikond	Vooluveekogud		Seisuveekogud		Rannikuvesi		Kokku		
	TMVK	TVK	TMVK	TVK	TMVK	TVK	TMVK	TVK	Veekogud
Lääne-Eesti	139	49	0	3	1	0	140	52	192
Ida-Eesti	141	35	1	2	0	0	142	37	179
Koiva	10	0	0	0	0	0	10	0	10
Kokku	290	84	1	5	1	0	292	89	381

Lääne-Eesti ja Koiva vesikonnas on kuivendustööde tulemusena vastavalt 139 ja 10 tugevasti muudetud veekogumit. Mõlemas vesikonnas puuduvad täielikult vee paisutamise tulemusena tekkinud TMVK-d. Ida-Eesti vesikonnas on kokku 142 tugevasti muudetud veekogumit, sh üks seisuveekogu (Narva veehoidla). Vee paisutamise tulemusena on 141-st vooluveekogumist 11 veekogumit (määratud tugevasti muudetuteks. Erinevused eri vesikondade vahel on tingitud nii looduslikest oludest, vesikondade suurusest kui ka VMK-de koostajate kogemustest ja juhendmaterjalide tõlgendusest.

Vastavalt tugevasti muudetud ja tehisveekogumite määramise juhendile teostati antud töö raames esialgselt hinnatud tugevasti muudetud ja tehisveekogumite lõplik määramine.

Määramistest koosnes reast sammudest, mille läbimise tulemusena tehti veekogumi seisundi suhtes lõplik otsus. Esialgselt määratud tugevasti muudetud veekogumid peavad lõpliku otsuse tegemiseks läbima määramistesti seitsmenda ja kaheksanda sammu. Seitsmenda määramistesti sammu läbimisel määrati esialgselt määratud TMVK-dele taastamismeetmed ja hinnati taastamismeetmete mõju veekogumi senisele erikasutusviisile ja laiemale keskkonnale. Juhul kui taastamismeetmetel puudub oluline kahju veekogumi erikasutusviisile ja laiemale keskkonnale tuleb taastamismeetmed viia ellu ja veekogum klassifitseerida looduslikuks veekogumiks. Kui aga taastamismeetmete juurutamine mõjutab veekogumi senist kasutusviisi või neil on kahjulik mõju laiemale keskkonnale, tuleb läbi viia määramistesti kaheksas samm, et jõuda selgusele veekogumi lõplikus staatuses.

Kaheksanda sammu raames otsiti alternatiivseid võimalusi, kuidas saavutada sama eesmärk viisil, mis võimaldaks parandada tugevasti muudetud veekogumite seisundit ja lõpetada või vähendada survetegurite mõju. Näiteks elektrit on võimalik toota vooluveekogu paisutamata teiste taastavenergia liikide või põlevkivienergia abil. Kui valitud abinõud olid tehniliselt otstarbekad, teostatavad ja võimaldasid lähtuvalt sotsiaalmajanduslikest aspektidest saavutada veekogumi head ökoloogilist seisundit, siis klassifitseeriti veekogum „looduslikuks“ ja

taastamismeetmed viiakse ellu, et tagada veekogumi hea seisund aastaks 2015. Juhul kui meetmete juurutamine osutus ülemäära kulukas klassifitseeriti veekogum tugevasti muudetuks ja sellisel veekogumile kehtestatakse hea ökoloogilise potentsiaali nõuded.

Määramistestid

Määramistesti läbiviimiseks jaotati TVMK-d ja TVK-d alljärgnevasse gruppidesse:

1. Paisutusest tingitud tugevasti muudetud veekogumid;
2. Maaparandusest tingitud tugevasti muudetud veekogumid;
3. Infrastruktuuri rajatistest tingitud tugevasti muudetud veekogumid, ja

1. Paisutusest tingitud tugevasti muudetud veekogumid

Vee paisutusest tulenevalt on esialgselt määratud TMVK-ks 11 veekogumit järgnevatel Põhja- ja Lõuna-Eesti jõgedel: Kunda jõgi, Võhandu jõgi, Pedja jõgi, Elva jõgi, Ahja jõgi, Leevi jõgi, Rannapungerja jõgi, Sõtke jõgi, Purtse jõgi, Mustoja ja Narva jõgi (hüdroelektrijaama veehoidla). Esialgselt määratud TMVK-l on 32 paisu, mille osas viidi läbi määramistest.

Paisutusest tingitud tugevasti muudetud veekogumite hea ökoloogilise seisundi saavutamiseks vajalikud taastamismeetmed ja nende mõju kasutusviisile (määramistesti seitsmes samm).

Paisutusest kahjustatud vooluveekogude hea ökoloogilise seisundi taastamisel on võtmelahenduseks paisude likvideerimine. HÖS saavutamiseks on sageli vajalik mitme järjestikku paikneva paisu likvideerimine või efektiivne kalade rändeteede avamine. Seejuures on eelkõige siirdekaldade rändetingimuste tagamiseks kriitilise tähtsusega suudmele lähima paisu olemasolu või selle ületatavus. Sageli on HÖS saavutamiseks vajalik mitme meetme samaaegne kasutamine. Lisaks võib olla vajalik nõ toetavate meetmete rakendamine, et kiirendada HÖS saavutamist pärast paisu vm veetõkke likvideerimist. Looduslähedase seisundi saavutamist kiirendab kärestike rajamine-taastamine kalanduslikult väärtuslikele jõgedele.

Hea seisundi saavutamiseks rakendatavad meetmed mõjutavad veekogumi kasutusviisi erinevalt. Loodusliku seisundi taastamine kasutusel olevate paisude likvideerimise teel eeldab kompromisse, kuna senine „erikasutus“ reeglina jätkuda ei saa. Paisude likvideerimine tuleb kõne alla neil juhtudel, kui paisu poolt pakutavat teenust on võimalik saada ka teisel, keskkonnale ohutumal moel. Eelkõige puudutab see hüdroenergiat, kuid see võib nii olla ka näiteks suplusveekogu või veevarustuse puhul. Arvestada tuleb ka seda, et sageli võib näiteks algselt energiatootmiseks rajatud paisul ja paisjärvel tänapäeval olla lisaks puhkemajanduslik või muidu maastikku ilmestav väärtus (nt Röpina pais ja paisjärv). Paisu likvideerimine on kindlaim viis jõe hea ökoloogilise seisundi taastamiseks.

Määramistesti seitsmenda sammu käigus jõuti järeldusele, et kasutusotstarbeta paisud: Kunda mõisa pais, Mosina pais, Veskimõisa pais, Matu veskijärve pais, paisud Saverna lähedal (Kiltrel ja Piiris), Savala ja Vihula alumine (Saeveski) pais kuuluvad likvideerimisele. Selle tulemusena väheneb oluliselt tugevasti muudetud jõelõikkude pikkus. Nende paisude osas määramistesti ei jätkatud.

Kolme paisu osas (Aravuse, Peedu ja Leevi) leiti, et HÖS saavutamise meetmed ei mõjuta negatiivselt spetsiifilist või üldist kasutusviisi ja nende keskkonnamõju vähendamiseks tuleb välja ehitada kalapääsud ning seejärel saavutavad veekogumid HÖS-i.

Ülejäänud 22 paisuga jätkati määramistesti kaheksanda sammuga. Töö käigus määrati abinõud HÖS-i saavutamiseks ja teostati „teiste abinõude“ rakendamiseks vajalik tulu-kulu analüüs, mis baseerus Ühendatud Kuningriikide Keskkonnaagentuuri poolt koostatud juhendmaterjalil.

Tulu-kulu analüüsi aluseks võeti elektritootmise omahinnad, mis oli põlevkivielektri puhul 0,44 senti/kwH ja hüdroenergial 0,3 senti/kwH. Mainitud tootmishind 0,3 senti/kwH kohta peegeldab hüdroenergia keskmist tootmise omahinda, mis ei võta arvesse Eestis olevate hüdroelektrijaamade miniatuurisust ja sellest traditsiooniliselt tulenevat kõrgemat omahinda. Hüdroenergia tootmismahuks Eestis hinnati 1 Mw/aastas. Kulud arvestati 30 aastase perioodi peal ja diskonteeriti 5,5% diskontomääruga 2009. aastasse.

Analüüsi tulemusena leiti, et sotsiaalmajanduslikud tulud (97,2 miljonit) ületavad paisude likvideerimisega kaasnevaid kulusid (94,1 miljonit) 3,1 miljoni võrra. Seega antud mudelarvutuste lähtetingimuste korral on paisude likvideerimine ja elektritootmise lõpetamine õigustatud. Kuna hinnad Eesti elektriturul on reguleeritud (roheline energia eest makstakse oluliselt rohkem kui põlevkivielektri korral) ja HEJ omanike tulu võib olla märkimisväärne kuna nad ei kata keskkonnale tekitatud kahjudega seotud kulusid on paisude likvideerimine äärmiselt keeruline protsess.

Määramistesti kaheksanda sammu läbimise tulemusena võib öelda, et 7 paisu (Härjanurme, Saesaare, Kiidjärve, Sillamäe II, Sillamäe III, Püssi, Vihula II) puhul meetmete juurutamisega selleks, et saavutada veekogumi looduslik seisund (HÖS), kaasneb negatiivne mõju vaid laiemale keskkonnale. Neist viie paisu ja paisjärve (Kiidjärve, Sillamäe II, Sillamäe III, Püssi ja Vihula II) puhul on tegemist lisaks veel miljööväärsete paisudega ja seetõttu ei tule kõne alla esialgse loodusliku seisundi taastamine ja seetõttu jäävad veekogumid tugevasti muudetuks.

Pedja jõel oleva Härjanurme ja Ahja jõel oleva Saesaare paisude mõju on võimalik leevendada kalateega, mis tagaks Pedja ja Ahja jõe hea ökoloogilise seisundi. Samuti ei ole Härjanurme ja Saesaare paisude puhul kalateede rajamine tehniliselt keeruline ega ka ülemäära kulukas. Ahja ja Pedja jõe hea seisundi saavutamiseks vaadeldavates lõikudes tuleb need abinõud juurutada hiljemalt aastaks 2015.

Kuue paisu (Räpina, Jõgeva veskijärve, Tudulinna, Sillamäe I, Vihula ülemine ja Narva) puhul on tegemist nii märkimisväärse negatiivse mõjuga erikasutusviisile kui ka keskkonnale laiemalt. Seetõttu otsustati need paisud määramistesti sammu 8.1 alusel jätta lammutamata ja veekogumid lugeda tugevasti muudetuks. Erandiks on Jõgeva veskijärv mille mõju Pedja jõe seisundile on ebaoluline ja jõge võib lugeda looduslikuks.

Ülejäänud üheksa paisu (Kunda HEJ, AS Estonian Cell, Kunda tsemenditehas, Leevaku, Painküla, Kera, Poka, Viru HEJ ja Purtse) puhul kaasneb meetmete rakendamisel negatiivne mõju vaid erikasutusviisile. Viie paisu (Kunda HEJ, AS Estonian Cell, Kunda tsemenditehas, Viru HEJ ja Purtse) puhul on veekogu hea seisundi taastamise meetmed ülemäära kulukad ja nende rakendamine lükkub perioodi peale aastat 2015 ning veekogumid jäävad seniks tugevasti muudetuks. Nelja paisu (Leevaku, Painküla, Kera, Poka,) puhul ei ole veekogu hea seisundi taastamise meetmed ülearu kulukad ja need tuleb rakendada, et veekogumid saavutaksid vastavalt direktiivi nõuetele hea seisundi enne aastat 2015.

Esialgselt 11 TM veekogumil olevale 32-le paisule tehtud määramistesti tulemusena jõuti järeldusele, et kuue veekogumi puhul on HÖS saavutatav osaliselt, mõne paisu puhul on

rakendatavad vaid HÖP saavutamise meetmed. Inimtegevuse (negatiivse) mõju all olevate jõelõikude pikkus väheneb järgmiste jõgede puhul: Kunda jõgi, Võhandu, Pedja, Elva, Ahja, Purtse ja Mustoja. TMV-deks jäävad Rannapungerja jõgi Tudulinna paisust lähteni, Sõtke jõgi Sillamäe I paisust lähteni ja Narva jõgi paisust kuni Narva veehoidlani. Esialselt oli paisutamise tõttu tugevasti muudetud ka jõelõik Leevi jõel, kuid HÖS saavutamise meetmete rakendamisega on selle jõe looduslik seisund taastatav. Määramistesti tulemused on toodud tabelis 2.

Tabel 2. Tugevasti muudetud veekogumite määramistestide tulemused

nr	Esialselt TMV kood	Veekogumi ulatus ja seisund	Paisud	Meede
1.	107290_1	Kunda jõgi alumisest HEJ paisust Kunda mõisa paisuni	1. Kunda HEJ pais	
			2. AS Estonian Cell pais	
			3. Kunda tsemendi pais	
		Kunda jõgi lähtest tsemenditehase paisu mõjualani	4. Kunda mõisa pais	Likvideerida
			5. Aravuse (Rahkla) pais	Kalapääs
2.	100300_5	Võhandu jõgi Röpina paisust kuni paisu mõjuala lõpuni	6. Röpina pais	
		Võhandu jõgi Röpina paisu mõjuala lõpust kuni Viluste jõeni	7. Leevaku pais	Kalapääs
3.	102370_3	Pedja jõgi lähtest suudmeni	8. Härjanurme pais	Kalapääs
			9. Painküla pais	Kalapääs
		Pedja jõgi lähtest suudmeni	10. Jõgeva veskijärve pais	
4.	103650_3	Elva jõgi lähtest Mosina paisuni	11. Mosina pais	Likvideerida
			12. Kera (Tõravere) pais	Kalapääs
			13. Peedu pais	Kalapääs
5.	104720_3	Ahja jõgi Saesaare paisust Kiidjärve paisuni	14. Saesaare pais	Kalapääs
		Kiidjärve paisust kuni paisu mõjuala lõpuni	15. Kiidjärve pais	
6.	104790_1	Leevi jõgi lähtest suudmeni	16. Leevi pais	Kalapääs
			17. Poka pais	Kalapääs
			18. Veskimõisa	Likvideerida
			19. Matu (Matto) veskipais	Likvideerida
		20. paisud Saverna lähedal, Kiltrel ja Piiris	Likvideerida	
7.	105870_1	Rannapungerja jõgi lähtest Tudulinna paisuni	21. Tudulinna pais	
8.	106650_1	Sõtke jõgi lähtest Sillamäe	22. Sillamäe I (alumine) pais	

		alumise paisuni	23. Sillamäe II pais	
			24. Sillamäe III pais	
9.	106820_1	Purtse jõgi lähtest Viru HEJ paisuni	25. Viru HEJ pais	
			26. Purkse pais	
			27. Püssi pais	
		Purtse jõgi lähtest Viru HEJ paisuni	28. Savala pais	Likvideerida
10.	107600_1	Vihula II paisust Mustoja suudmeni	29. Vihula alumine e Saeveski pais	Likvideerida
		Mustoja lähtest Vihula II paisuni	30. Vihula II (Mõisa) pais	
			31. Vihula III (ülemine) pais	
11.	201541_1	Narva jõgi paisust kuni Narva veehoidlani	32. Narva veehoidla	

1. **Looduslikud veekogumid** (16 paisu); 2. **TMVK-d** (16 paisu).

2. Maaparandusest tingitud tugevasti muudetud veekogumid

Lääne-Eesti ja Koiva vesikonnas on kuivendustööde tulemusena vastavalt 139 ja 10 tugevasti muudetud veekogumit. Ida-Eesti vesikonna 142-st tugevasti muudetud veekogumist 126 on tugevasti muudetud seoses maaparandustöödega.

Maaparanduse tulemusena tugevasti muudetud veekogumid on väga sarnased ja esimeses lähenduses, kuna reeglina puuduvad nende kogumite seireandmed, ei olnud võimalik eristata ega hinnata eraldi üksikute kogumite seisundit.

Kõigil veekogumitel, mille looduslik seisund on muutunud seoses niiskusrežiimi reguleerimisega, on üks ühine survetegur – **maaparandus**. See haarab nii põllu- kui ka metsamaa niiskusrežiimi reguleerimiseks kohandatud veekogumeid, mis Keskkonnaregistris kannavad kas peakraavide või kraavide nime. Need peakraavide ja kraavide nime kandvad veekogumid on rajatud looduslike veekogude süvendamise ja õgvendamise teel. Survetegur – maaparandus on sama nii põllu- kui metsamaa kuivendamise korral. Maaparanduse kui ainsa surveteguri mõju tugevasti muudetud veekogumile on määrav. Osa maaparandusest tingitud TMVK-sid kuulub riigi poolt korrashoitavate ühiseesvoolude loetellu, ülejäänud osa hooldab kas Riigimetsa Majandamise Keskus (RMK) või maaomanikud kelle maade niiskusrežiimi reguleeritakse.

Maaparandusest tingitud tugevasti muudetud veekogumite hea ökoloogilise seisundi saavutamiseks vajalikud taastamismeetmed ja nende mõju kasutusviisile (määramistesti esimene etapp).

Vooluveekogude hooldamise juhendis on esitatud põhilised meetmed nii veekogumite hea ökoloogilise seisundi, kui ka hea ökoloogilise potentsiaali saavutamiseks. Olulisemad meetmed oleksid järgmised:

1. Taimestiku niitmine/eemaldamine jõesängist.
2. Kaldataimestiku kujundamine.
3. Settebasseinide, hauakohtade ja märgalade rajamine.

4. Õgvendatud voolusängi loogete ja kärestike ning põhjapaisude rajamine.
5. Jõe vanasse sängi tagasi juhtimine.
6. Setete alla mattunud koelmute puhastamine ning lõhelistele tehiskoelmute loomine.

Kõigi ülalloeletud meetmete kasutamise tulemusena oleks võimalik taastada vooluveekogu esialgne hüdro-morfoloogiline ja ökoloogiline seisukord. Hea ökoloogilise seisundi (HÖS) saavutamiseks ei ole ilma esialgse loodusliku veetaseme ja lammialade taastamiseta võimalik. Meetmete juurutamisega kaasnev mõju erikasutusviisile (põllu- või metsamajanduslik tootmine) on toodud tabelis 3. Tabelis on esitatud ka võimalike alternatiivsete meetmete loetelu, et saavutada veekogumi hea ökoloogiline seisund.

Tabel 3. Hea ökoloogilise seisundi saavutamiseks vajalike meetmete mõju erikasutusviisile ja võimalikud alternatiivsed meetmed

Jrk	Meetmete loetelu, et saavutada hea ökoloogiline seisund	Hüdro-morfoloogiliste ja füüsikalise-keemiliste meetmete mõju bioloogilisele seisundile	Hüdro-morfoloogiliste ja füüsikalise-keemiliste meetmete mõju veekogu kasutusotstarbele	Võimalik alternatiivsete meetmete loetelu, et saavutada hea ökoloogiline seisund (HÖS)	Hea seisundi saavutamise tõenäosus meetmete rakendamisel
1.	Jõe vanasse sängi tagasi juhtimine	1. Vähendab voolukiirust, 2. taastub esialgne veetase, 3. taastub bioloogiline mitmekesisus.	Kaasneb veetaseme tõus, kuivendatud põllu- ja metsamaade soostumine. Maa läheb senisest kasutusest välja.	Poldersüsteemide rajamine kuivendatud maade kasutuses hoidmiseks.	Hea seisund saavutatakse osaliselt. Tõenäosus 30%
2.	Lookleva sängi taastamine	1. Väheneb voolukiirus, 2. taastub esialgne veetase, 3. taastub bioloogiline mitmekesisus,	Kaasneb langus vähenemine ja veetaseme tõus, kuivendatud põllu- ja metsamaade soostumine. Maa läheb senisest kasutusest välja.	Poldersüsteemide rajamine kuivendatud maade kasutuses hoidmiseks.	Hea seisund saavutatakse osaliselt. Tõenäosus 30%.
3.	Veetaseme tõstmise tasemele	1. Vähendab voolukiirust, 2. taastub esialgne veetase, 3. taastub bioloogiline mitmekesisus.	Kaasneb veetaseme tõus, kuivendatud põllu- ja metsamaade soostumine. Maa läheb senisest kasutusest välja.	Poldersüsteemide rajamine kuivendatud maade kasutuses hoidmiseks.	Hea seisund saavutatakse osaliselt. Tõenäosus 30%
4.	Kuivendus-kraavide ja drenide sulgemine	1. Taastub esialgne olukord, 2. oluliselt väheneb toitainete ärakanne, 3. aeglustub vee äravool ümbritsevatelt aladelt.	Kaasneb pinnaveetaseme tõus, kuivendatud põllu- ja metsamaade soostumine. Maa läheb senisest kasutusest välja.	Polderpumba-jaamade rajamine kuivendatud maade kasutuses hoidmiseks.	Hea seisund saavutatakse osaliselt. Tõenäosus 20%

Kuna rajatud kuivendussüsteemidest loobumine ja veekogumite esialgse hüdro-morfoloogilise seisundi taastamine ei ole praktiliselt teostatav, on maaparandusest mõjutatud kraavidel ja peakraavidel hea ökoloogilise seisundi saavutamine üldjuhul võimatu. Ainsaks lahenduseks on maaparanduse mõju leevendamine, et saavutada veekogudes hea ökoloogiline potentsiaal (HÖP).

Lähtudes ülaltoodust ja arvestades maaparandusest tingitud tugevasti muudetud veekogumite hea ökoloogilise seisundi saavutamise kaasaegsete sotsiaalmajanduslike probleemidega ei ole mõeldav sajandite jooksul väljakujunenud kuivendussüsteemide likvideerimine ja kuivenduse eesmärkidel tugevasti muudetud veekogumite taastamine esialgsel kujul.

Sellised lahendused reeglina ei ole sotsiaalmajanduslikult aktsepteeritavad, mis tähendab seda, et vanade voolusängide taastamine ja HÖS saavutamine ei ole võimalik ja edaspidi saab kaaluda ainult leevendusmeetmete kasutamist, mis tagaksid tugevasti muudetud veekogumite hea ökoloogilise potentsiaali (HÖP). Esialgselt määratud maaparandusest tingitud tugevasti muudetud veekogumite arv testide tulemusena ei muutunud.

3. Infrastruktuuri rajatistest tingitud tugevasti muudetud veekogumid

Vastavalt koostatud alamvesikondade veemajanduskavadele on Eesti ainsaks infrastruktuuri rajatistest mõjutatud tugevasti muudetud veekogumiks Väike väin. Väikese väina tammi ehitamine on seotud 17. sajandil Rootsist kehtestatud postikorraldusnõudega.

Väikese väina hea ökoloogilise seisundi saavutamise eeltingimuseks on väinatammi likvideerimine. Enam kui sada aastat vana tamm omab erakordset regionaalpoliitilist tähendust Muhu- ja Saaremaa jaoks. Püsiühendus on taganud mõlema saare ühtlase arengu ja sotsiaalmajanduslikel põhjustel ei tule kahe saare vahelise püsiühenduse likvideerimine kõne alla eriti tingimustes, kus on teravalt tõstatatud ka Muhumaa ja mandri vahelise püsiühenduse loomise vajadus.

Väikese väina hea ökoloogilise seisundi taastamise meetmete rakendamisega kaasneb märkimisväärne mõju saja aasta jooksul välja kujunenud Väikese väina ökosüsteemile. Tammi likvideerimine ja väina puhastamine setetest võib põhjustada ettearvamatuid tagajärgi ka väljaspool väina väljakujunenud ökosüsteemile. Teadlased ei ole jõudnud ühisele seisukohale isegi väinatammi avade tegemise tagajärgede osas, mis samuti võivad oluliselt rikkuda olemasolevat ökoloogilist tasakaalu. Kuna Väikese väina tammist tingitud ökoloogiliste muutuste likvideerimise meetmed avaldavad olulist kahjulikku mõju tammi „erikasutusviisile“ siis tuleb jätkata määramistesti ja selgitati välja teiste „abinõude“ olemasolu, et saavutada vaadeldava veekogu hea ökoloogiline seisund.

Väikese väina hea ökoloogilise seisundi saavutamiseks (välja arvatud silla ehitamine) puuduvad teised arvestatavad abinõud. Vastavalt määramismetoodikale tuleb sellises olukorras lugeda Väike väin oluliselt muudetud veekoguks ja rakendada meetmeid hea ökoloogilise potentsiaali saavutamiseks.

Väikese väina hea ökoloogilise potentsiaali saavutamise paranevad kalastustingimused, mis on eriti oluline rannakaluritele. Roo lõikamine annab lisatööd elanikele ja võimaldab saavutada Väikese väina HÖP. Roo lõikamisega kaasnevaid kulutusi on võimalik katta roo müügist saadavate tuludega seni kuni roogu vajatakse vanade katuste parandamiseks ja uute ehitamiseks.